

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-15234/2022-ERU

V Ostravě dne 25. ledna 2023

Č. j. 15234-9/2022-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-15234/2022-ERU, zahájeném dne 21. září 2022 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **innogy Energo, s.r.o.**,
se sídlem Limuzská 3135/12, 108 00 Praha, IČO: 251 15 171,
jako právní nástupce společnosti **Areal Blansko LDS a.s.**,
se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 076 88 679,

ve věci podezření ze spáchání trvajícího přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále též jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost innogy Energo, s.r.o., se sídlem Limuzská 3135/12, 108 00 Praha, IČO: 251 15 171 (dále též jen „účastník řízení“), jako právní nástupce společnosti **Areal Blansko LDS a.s.**, se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 076 88 679, vymazané z obchodního rejstříku dne 1. července 2020 (dále též jen „Areal Blansko LDS a.s.“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona**, kterého se společnost **Areal Blansko LDS a.s.** dopustila tím, že v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona podnikala v energetických odvětvích bez licence na obchod s elektřinou/plynem či licence na distribuci elektřiny/plynu, když:

- v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 v postavení zákazníka podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona požadovala po konečných odběratelích plynu uvedených v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí, kterým rozúčtovala odebraný plyn v odběrném místě na adrese [redacted] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly „provozní náklady“ v celkové výši [redacted] Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk, a
- v období od 1. prosince 2018 do 20. května 2019 v postavení zákazníka podle ust. § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona požadovala po konečných odběratelích elektřiny uvedených v příloze č. 2 tohoto rozhodnutí, kterým rozúčtovala odebranou elektřinu v odběrném místě na adrese [redacted] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši minimálně [redacted] Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení ve smyslu Společného stanoviska

Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005, a které je tak možné označit za zisk.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

1 948 000 Kč (slovy: jeden milion devět set čtyřicet osm tisíc korun českých),

kteřá je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03123.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03123.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] V rámci šetření vedených pod sp. zn. 04096/2020-ERU a sp. zn. 02227/2022-ERU realizovaných Energetickým regulačním úřadem (dále též jen „ERÚ“, „Úřad“ či „správní orgán“) bylo zjištěno, že společnost Areal Blansko LDS a.s. mohla při poskytování elektřiny a plynu konečným odběratelům v odběrných místech nacházejících se na adrese [REDAKCE] EAN [REDAKCE] EIC [REDAKCE] (tento areál dále též jen „průmyslový areál [REDAKCE]“), porušit povinnost uloženou jí ust. § 3 odst. 3 energetického zákona. Přestupková povinnost vzniknuvší v důsledku tohoto porušení mohla po zániku společnosti Areal Blansko LDS a.s. přejít na účastníka řízení jakožto právního nástupce společnosti Areal Blansko LDS a.s.

II. Průběh správního řízení

- [2] Dne 19. září 2022 byly do správního spisu vedeného pod sp. zn. OSR-15234/2022-ERU záznamem č. j. 15234-2/2022-ERU z téhož dne vloženy kopie podkladů ze spisů šetření vedených pod sp. zn. 04096/2020-ERU a sp. zn. 02227/2022-ERU, týkající se účastníka řízení a společnosti Areal Blansko LDS a.s. (zejména vyjádření, faktury, smlouvy) a dále notářské zápisy přístupné ve sbírce listin obchodního rejstříku u společnosti Areal Blansko LDS a.s.
- [3] Po vyhodnocení zjištěných skutečností zahájil Úřad s účastníkem řízení podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 21. září 2022, č. j. 15234-3/2022-ERU, bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne. V tomto oznámení byl účastník řízení mj. poučen o právu navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Úřad zde také vyzval účastníka řízení k poskytnutí informací a podkladů k vedenému řízení, specifikovaných v oznámení, a to ve lhůtě 20 kalendářních dnů od jeho doručení.
- [4] Podáním ze dne 10. října 2022, evidovaným pod č. j. 15234-4/2022-ERU, účastník řízení požádal Úřad o prodloužení lhůty pro předložení požadovaných informací a podkladů, a to do 31. října 2022. Svou žádost účastník řízení odůvodnil nemocí jeho odpovědného pracovníka.

- [5] V reakci na podanou žádost Úřad účastníka řízení vyrozuměl o tom, že předložení specifikovaných informací a podkladů očekává do 31. října 2022 s tím, že posléze bude ve věci rozhodnuto. Současně informoval účastníka řízení o možnosti doložit jeho majetkové poměry, rozhodné pro určení výměry jeho případné sankce.
- [6] V podání ze dne 31. října 2022, evidovaném pod č. j. 15234-6/2022-ERU, se účastník řízení vyjádřil v reakci na doručené oznámení o zahájení správního řízení. Uplatnil námitku promlčení, kterou se správní orgán zabývá níže v části IV. VI. tohoto rozhodnutí. Dále uvedl, že nikdy neměl zájem zajišťovat dodávky plynu do průmyslového areálu Pražská ani nestál o příslušnou část společnosti Areal Blansko LDS a.s. Společnost Areal Blansko LDS a.s. na společnost Areal Metra, a.s., se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČO: 155 46 110 (dále též jen „Areal Metra, a.s.“) převedla plynové [REDAKCE] které sloužilo k zajištění dodávek plynu konečným odběratelům v průmyslovém areálu [REDAKCE] K 1. prosinci 2019 na ni postoupila smlouvy týkající se dodávek plynu těmto odběratelům. Účastník řízení nemohl ovlivnit poměry, které mezi dodavatelem a odběrateli v průmyslovém areálu Pražská panovaly. Společnost Areal Blansko LDS a.s. plyn pro vlastní spotřebu v průmyslovém areálu Pražská nevyužívala. Účtování provozních nákladů konečným odběratelům plynu v průmyslovém areálu Pražská odpovídalo smlouvám, které s těmito odběrateli společnost Areal Blansko LDS a.s. měla uzavřené, resp. které uzavíral její právní předchůdce. Náklady na udržování plynového zařízení měly být takto spravedlivě alokovány na jednotlivé odběratele, poněvadž tyto náklady nebylo možné přičítat k tíži právních předchůdců účastníka řízení. Faktury k účtování dodávek elektřiny a plynu konečným odběratelům v průmyslovém areálu Pražská byly v rozhodném období společností Areal Blansko LDS a.s. vystavovány na základě smlouvy o poskytování služeb. Tu uzavřela společnost Areal Metra, a.s. jako poskytovatel a společnost Areal Blansko LDS a.s. jako příjemce dne 30. listopadu 2018. Předmětem služeb bylo mj. zajištění potřebných revizí, opravy a údržby zařízení, zpracování podkladů pro měsíční fakturaci energií, zajištění měsíční fakturace energií apod. Náklady na tyto služby ve spojení s odpisy majetku společnosti Areal Blansko LDS a.s. měly tvořit oprávněné náklady spojené s údržbou a provozem odběrných zařízení. Účastník řízení dále požádal správní orgán o poskytnutí dodatečné lhůty pro poskytnutí dalších podkladů k účtovaným provozním nákladům, které měl tento získat od společnosti [REDAKCE].
- [7] Správní orgán účastníka řízení v reakci na jeho vyjádření vyrozuměním ze dne 2. listopadu 2022, č. j. 15234-7/2022-ERU, informoval o tom, že avizované podklady očekává ve lhůtě 10 dnů od doručení vyrozumění.
- [8] Podáním ze dne 14. listopadu 2022, evidovaným pod č. j. 15234-8/2022-ERU, účastník řízení správnímu orgánu sdělil, že se mu další podklady týkající se oprávněnosti provozních nákladů účtovaných konečným odběratelům elektřiny/plynu v průmyslovém areálu [REDAKCE] získat nepodařilo. Současně k doložení svých majetkových poměrů předložil své výroční zprávy za roky 2019, 2020 a 2021.
- [9] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

- [10] Účastník řízení je právnickou osobou. Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že účastník řízení je držitelem licence na výrobu elektřiny, licence na distribuci elektřiny, licence na obchod s elektřinou, licence na obchod s plynem, licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie.

- [11] Účastník řízení se jako nástupnická společnost účastnil obchodní přeměny, a to fúze sloučením, která proběhla podle projektu přeměny ze dne 25. května 2020 s rozhodným dnem 1. ledna 2020, a jejíž účinky byly do obchodního rejstříku zapsány dne 1. července 2020. V důsledku této přeměny na účastníka řízení přešlo jmění zanikajících společností TEPLA T s.r.o., se sídlem Jungmannova 1899, 666 01 Tišnov, IČO: 255 15 926, vymazaná z obchodního rejstříku dne 1. července 2020, a společnosti Areal Blansko LDS a.s.
- [12] Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že společnost Areal Blansko LDS a.s. během své existence byla oprávněným subjektem z licence na distribuci elektřiny č. 121935450 (se vznikem oprávnění dne 10. srpna 2019) a z licence na obchod s elektřinou (se vznikem oprávnění dne 21. května 2019). Po dobu své existence měla společnost Areal Blansko LDS a.s. v obchodním rejstříku jako předmět podnikání zapsáno „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“.
- [13] Společnost Areal Blansko LDS a.s. vznikla, když se jako nástupnická společnost účastnila přeměny, při níž se společnost Areal Metra, a.s., rozdělila podle projektu rozdělení odštěpením ze dne 26. října 2018, s rozhodným dnem 1. ledna 2018. Tato přeměna byla zapsána do obchodního rejstříku dne 1. prosince 2018. V důsledku této přeměny na společnost Areal Blansko LDS a.s. ze společnosti Areal Metra, a.s. přešlo mj. vlastnictví rozvodů elektřiny a plynu v průmyslovém areálu Pražská. To potvrzuje projekt přeměny i vyjádření společnosti Areal Metra, a.s. ze dne 1. června 2020, evidované pod č. j. 04096-11/2020-ERU (vložené do správního spisu nadepsaného správního řízení záznamem č. j. 15234-2/2022-ERU ze dne 19. září 2022) spolu se závazky dodávat konečným odběratelům v průmyslovém areálu Pražská elektřinu a plyn (podle smluv uzavřených s těmito odběrateli, které na společnost Areal Blansko LDS a.s. v důsledku realizované přeměny přešly).
- [14] Ihned po svém vzniku společnost Areal Blansko LDS a.s. začala zajišťovat dodávky elektřiny a plynu konečným odběratelům v průmyslovém areálu [redacted]. Obě komodity tato společnost od [redacted] z distribučních soustav (elektřiny a plynu) od společnosti [redacted] se sídlem [redacted] (dále též jen [redacted]), a dále je v rámci průmyslového areálu [redacted] rozúčtovala. Z faktur, které společnost [redacted] o LDS a.s. konečným odběratelům elektřiny i plynu vystavovala, vyplývá, že předmětem vyúčtování nebyly toliko platby za předmětné komodity (elektřinu a plyn), ale také „Provozní náklady“. Tyto provozní náklady tvořily další příjem společnosti Areal Blansko LDS a.s. Přehled plateb, které společnost Areal Blansko LDS a.s. účtovala za skutečný odběr elektřiny a plynu jednotlivým odběratelům v průmyslovém areálu Pražská a účtovaných provozních nákladů, včetně plateb hrazených jejímu dodavateli elektřiny a plynu, Úřad uvádí v následujících přehledových tabulkách:

PLYN:

Měsíc	Částka hrazená společností Areal Blansko LDS a.s. za dodávku plynu (bez DPH) v Kč	Částka přeúčtovaná za odběr plynu konečným odběratelům (bez DPH) v Kč	Provozní náklady – dodávka plynu (bez DPH) v Kč
Prosinec 2018	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Leden 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Únor 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Březen 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Duben 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Květen 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Červen 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Červenec 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Srpen 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Září 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Říjen 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Listopad 2019	[redacted] Kč	[redacted] Kč	[redacted] Kč

ELEKTRINA

Měsíc	Částka hrazená společností Areal Blansko LDS a.s. za dodávku elektřiny (bez DPH) v Kč	Částka přeúčtovaná za odběr elektřiny konečným odběratelům (bez DPH) v Kč	Provozní náklady – dodávka elektřiny (bez DPH) v Kč
Prosinec 2018			
Leden 2019			
Únor 2019			
Březen 2019			
Duben 2019			
Květen 2019			

- [15] V důsledku výše zmiňované přeměny sloučením, realizované podle projektu přeměny ze dne 25. května 2020 s rozhodným dnem 1. ledna 2020, společnost Areal Blansko LDS a.s. zanikla. Veškeré jmění společnosti Areal Blansko LDS a.s. přešlo na účastníka řízení. Přeměna byla zapsána do obchodního rejstříku dne 1. července 2020.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [16] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [17] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pachateli uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [18] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [19] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníků řízení za vytýkaná jednání a uložení správních trestů jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [20] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od doby spáchání vytýkaného jednání společností Areal Blansko LDS, za které nese odpovědnost účastník řízení, novelizován naposledy zákonem č. 417/2021 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. února 2022. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání společností Areal Blansko LDS a.s. novelizován naposledy zákonem č. 19/2023 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 24. ledna 2023.
- [21] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ust. energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ust. relevantní pro právní hodnocení jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s., a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné

v době, kdy bylo jednání spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [22] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že podniká v energetických odvětvích bez licence nebo bez oprávnění k podnikání uznaného Úřadem podle ust. § 7a energetického zákona nebo neoznámí Úřadu zánik oprávnění podle ust. § 7a odst. 3 energetického zákona. Za tento přestupek lze podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč.
- [23] V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným přestupkem v návaznosti na porušení povinností podnikat v energetických odvětvích na základě licence.
- [24] Úřad se v této souvislosti rovněž vyjadřuje i ke skutkové podstatě přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. b) energetického zákona, podle něhož se přestupku dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné osobě v rozporu s § 3 odst. 3 energetického zákona. Vzhledem k tomu, že § 3 odst. 3 energetického zákona byl s účinností od 1. ledna 2016 zásadně změněn, kdy už neobsahuje oprávnění týkající se poskytování odebrané elektřiny/plynu, je uvedené ust. o přestupku skrze odkazovací normu na § 3 odst. 3 zákona toliko reliktem způsobeným legislativní nedůsledností. Úřad však podotýká, že uvedená skutečnost nemůže bránit možnému potrestání v případě poskytování a rozúčtování podnikatelským způsobem, neboť přestupek podle § 91a odst. 1 písm. b) je podmnožinou přestupku podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, když upravuje podnikání bez licence za konkrétních podmínek.
- [25] Podle ust. § 3 odst. 1 energetického zákona je předmětem podnikání v energetických odvětvích výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie.
- [26] Podle ust. § 3 odst. 4 energetického zákona se licence nevyžaduje (i) na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, biometanu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst, (ii) na výrobu tepelné energie určené pro jeden objekt jednoho zákazníka, (iii) na využití elektřiny při provozování dobíjecí stanice podle zákona o pohonných hmotách.
- [27] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. a) bodu 17. energetického zákona je zákazníkem v elektroenergetice osoba, která nakupuje elektřinu pro své vlastní konečné užití v odběrném místě.
- [28] Podle ust. § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona má zákazník právo poskytovat a rozúčtovat jiné osobě jím odebranou elektřinu prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného elektrického zařízení o napětí do 52 kV včetně.
- [29] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) bodu 17. energetického zákona je zákazníkem v plynárenství osoba, která nakupuje plyn pro své vlastní konečné užití v odběrném místě.
- [30] Podle ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona má zákazník právo poskytovat a rozúčtovat jiné osobě plyn odebraný zákazníkem prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného plynového zařízení. Náklady na nákup plynu na tyto osoby zákazník pouze rozúčtuje dohodnutým způsobem.
- [31] Za odběrné místo správní orgán v souladu s ust. § 2 odst. 2 písm. a) bodem 6. energetického zákona považuje místo, které je připojeno k přenosové nebo k distribuční soustavě a kde je instalováno odběrné elektrické zařízení jednoho zákazníka, v němž dochází ke spotřebě elektřiny, včetně měřicích transformátorů, do něhož se uskutečňuje dodávka elektřiny.

- [32] Za odběrné plynové zařízení správní orgán v souladu s ust. § 2 odst. 2 písm. b) bodem 5. energetického zákona považuje veškerá zařízení počínaje hlavním uzávěrem plynu včetně zařízení pro konečné využití plynu, přičemž odběrným plynovým zařízením není měřicí zařízení.
- [33] Podle ust. § 420 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.
- [34] Pro posouzení povahy přestupku vytýkaného účastníkovi řízení je nutné správně vyložit Společné stanovisko Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ust. § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005 (dále též jen „výkladové stanovisko“). Výkladové stanovisko se věnuje podmínkám pro odebrání elektřiny z distribuční soustavy zákazníkem a její následné dodávání a rozúčtovávání konečným odběratelům. Úřad předně uvádí, že zatímco účastník řízení je v tomto rozhodnutí sankcionován za nezákonné rozúčtovávání dodávek elektřiny i plynu (konkrétněji odůvodněno níže), výkladové stanovisko je zaměřeno na podmínky rozúčtovávání elektřiny podle ust. § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona v rozhodném znění. Vzhledem k podobnosti ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona týkajícího se rozúčtování plynu zákazníkem a ust. § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona týkajícího se rozúčtování elektřiny zákazníkem považuje Úřad za nutné se v tomto rozhodnutí s obsahem výkladového stanoviska vypořádat i vzhledem k rozúčtovávání plynu. Závěry výkladového stanoviska totiž lze podle Úřadu aplikovat i na rozúčtovávání dodávek plynu.
- [35] Výkladové stanovisko uvádí, že „[d]le energetického zákona je elektřina poskytována prostřednictvím vlastního odběrného zařízení. Provoz a údržba tohoto vnitřního zařízení jsou spojeny s určitými náklady. Odběratel elektřiny je proto oprávněn smluvně uplatňovat na osobách, kterým poskytuje elektřinu, úhradu podílu na těchto nákladech. Nárokovaný podíl na úhradu těchto nákladů však nesmí být součástí rozúčtování nákladů na nákup elektřiny. Může ale být součástí smlouvy o poskytování elektřiny, případně předmětem samostatné smlouvy, nebo jako součást smlouvy o službách či nájmu“ [pozn. správního orgánu: z tehdejšího znění ust. § 3 odst. 3 byla část týkající se možnosti rozúčtování elektřiny a plynu po novelizaci přesunuta právě do ust. § 28 odst. 1 písm. g), resp. ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona]. Analogicky proto podle Úřadu lze také v rámci rozúčtování plynu uplatňovat i náklady na provoz a údržbu odběrných plynových zařízení. Tento výklad tedy ve prospěch zákazníků rozšiřuje jejich práva stanovená v ust. § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona, resp. ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona nad rámec zákonné úpravy, která žádá další možné uplatnitelné náklady nezmiňuje.
- [36] Podle ust. § 33 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přechází odpovědnost právnické osoby za přestupek na jejího právního nástupce.
- [37] Podle ust. § 61 odst. 1 zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění do 31. prosince 2020 (dále též jen „zákon o přeměnách“), při přeměně obchodní společnosti fúzí ve formě sloučení dochází k zániku společnosti nebo družstva nebo více společností nebo družstev a přechodu jmění zanikající společnosti nebo družstva na nástupnickou společnost nebo družstvo. Nástupnická společnost nebo družstvo vstupuje do právního postavení zanikající společnosti nebo družstva jako právní nástupce, nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [38] Správní orgán považuje za nesporné, že společnost Areal Blansko LDS a.s. nebyla v období od 1. prosince 2018 do 30. října 2019 držitelem licence k distribuci plynu ani licence k obchodu s plynem. Až do 20. května 2019 nebyla společnost Areal Blansko LDS a.s. oprávněna ani z jiné licence k podnikání v energetických odvětvích. Dne 21. května 2019 společnost Areal Blansko LDS a.s. vzniklo oprávnění k obchodu s elektřinou podle licence k obchodu s elektřinou č. 141935449 udělené rozhodnutím ERÚ č. j. 03317-17/2019-ERU ze dne 17. dubna 2019. Dne 10. srpna 2019

společnosti Areal Blansko LDS a.s. vzniklo oprávnění k distribuci elektřiny podle licence k distribuci elektřiny č. 121935450 udělené rozhodnutím ERÚ č. j. 03320-50/2019-ERU ze dne 18. července 2019.

- [39] Společnost Areal Blansko LDS a.s. prostřednictvím vlastního odběrného plynového zařízení poskytovala konečným odběratelům v průmyslovém areálu [REDACTED] plyn odebíraný od společnosti [REDACTED]. Kromě ceny za samotný plyn požadovala společnost Areal Blansko LDS a.s. po konečných odběratelích úhradu provozních nákladů.
- [40] Společnost Areal Blansko LDS a.s. dále prostřednictvím vlastních [REDACTED] o elektrického zařízení poskytovala konečným odběratelům v průmyslovém areálu [REDACTED] elektřinu odebíranou od společnosti [REDACTED]. Kromě ceny za samotnou elektřinu požadovala společnost Areal Blansko LDS a.s. po konečných odběratelích úhradu provozních nákladů.
- [41] Správní orgán se zabýval povahou těchto provozních nákladů účtovaných společností Areal Blansko LDS a.s., a to v souvislosti s poskytováním elektřiny i plynu pro konečné odběratele v průmyslovém areálu [REDACTED]. Vycházel přitom mj. z vlastní rozhodovací praxe, zavedené rozhodnutím ERÚ č. j. 00956-23/2019-ERU ze dne 30. listopadu 2020, ve spojení s rozhodnutím Rady ERÚ č. j. 00956-31/2019-ERU ze dne 11. ledna 2022.
- [42] Rozdíly mezi platbami, které společnost Areal Blansko LDS a.s. hradila společnosti [REDACTED] a.s. za dodaný plyn a dodanou elektřinu, a součty plateb účtovaných společností Areal Blansko LDS a.s. konečným odběratelům toliko za spotřebovaný plyn a spotřebovanou elektřinu v jednotlivých měsících se správní orgán nezabýval. Tyto mohou odpovídat zanedbatelným účetním a zaokrouhlovacím chybám. Správní orgán je proto účastníkovi řízení nekladl k tíži ani ku prospěchu.
- [43] Provoz a údržba odběrného plynového zařízení i odběrného místa v elektroenergetice jsou standardně spojeny s určitými náklady. Těmito náklady mohou logicky být např. prostředky vynaložené na revize zařízení, na nutné opravy rozvodů či na zajištění běžného denního provozu zařízení. Tento výčet nákladů je samozřejmě demonstrativní a je na každém vlastníkovi či provozovateli daného odběrného plynového zařízení i odběrného místa v elektroenergetice, aby posoudil, zda jím vynaložené náklady skutečně souvisí s provozem a údržbou zařízení, přičemž se musí vyvarovat toho, aby jeho jednání bylo možno považovat za neoprávněné podnikání v energetice.
- [44] Podle ust. § 420 odst. 1 občanského zákoníku je za podnikatele považován ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Obecně lze tedy podnikání definovat jako soustavnou a samostatnou činnost určitého subjektu prováděnou za účelem dosažení zisku.
- [45] Podle ust. § 421 odst. 1 občanského zákoníku je podnikatelem osoba zapsaná v obchodním rejstříku. V ust. § 421 odst. 2 téhož zákona je pak stanovena vyvrátitelná domněnka, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona. Společnost Areal Blansko LDS a.s. byla v letech 2018 i 2019 právnickou osobou podnikající na základě živnostenského oprávnění a byla zapsaná v obchodním rejstříku. Lze tak dojít k závěru, že byla od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 podnikatelem. Správní orgán se tedy dále zabýval tím, zda společnost Areal Blansko LDS a.s. svým jednáním naplnila definiční znaky podnikání.
- [46] Bez doložení konkrétních nákladů spojených s provozem a údržbou toho kterého odběrného zařízení nelze učinit závěr o tom, zda takové náklady v konkrétním případě vůbec vznikly, natožpak zda jsou či nejsou oprávněné a zda odpovídají nákladům účtovaným konečným odběratelům. Pokud není prokázána existence skutečně vynaložených nákladů, které osobě poskytující elektřinu a plyn dalším osobám vznikly v souvislosti s provozem a údržbou odběrného zařízení, je třeba na jakýkoliv rozdíl mezi cenou, kterou tato osoba hradí svému dodavateli, a cenou, kterou tato osoba následně účtuje konečným odběratelům, hledět jako na zisk. Byť je výše popsáno, že provoz a údržba odběrného

zařízení s určitými náklady standardně spojeny jsou, je na zákazníkovi, který provozní náklady konečným odběratelům účtuje, aby prokázal, že jím účtované platby nad rámec plateb za dodávanou komoditu právě jeho faktickým nákladům spojeným s údržbou a provozem toho kterého odběrného zařízení odpovídají.

[47] Účastník řízení v rámci nadepsaného správního řízení předložil Úřadu k doložení nákladů, které společnosti Areal Blansko LDS a.s. měly v souvislosti s provozem a údržbou odběrných zařízení vzniknout, smlouvu o poskytování služeb spočívajících ve správě společnosti Areal Blansko LDS a.s. Služby podle této smlouvy poskytovala společnost Areal Metra, a.s. Spolu s touto smlouvou předložil také faktury k vyúčtování předmětných služeb v jednotlivých měsících. Jako náklady spojené s údržbou a provozem odběrných zařízení dále účastník řízení označil odpisy majetku společnosti Areal Blansko LDS a.s. Odpisy měly činit měsíčně částku [REDACTED] Kč. Správní orgán se proto těmito doklady a tvrzeními dále zabýval.

[48] Předmětem služeb poskytovaných společnostmi Areal Metra, a.s. společností Areal Blansko LDS. a.s. měly podle předložené smlouvy být tyto činnosti:

- *„sjednávání smluv s odběrateli energií, jednání s těmito odběrateli, vymáhání pohledávek,*
- *jednání s dodavateli energií a služeb, sjednávání smluv s těmito dodavateli,*
- *jednání na úřadech včetně zpracování nebo zajištění potřebných podkladů,*
- *pravidelné kontroly zařízení Společnosti,*
- *zajištění potřebných revizí, oprav a údržby zařízení Společnosti,*
- *zajištění odpočtů spotřeby energií,*
- *zpracování podkladů pro měsíční fakturaci energií,*
- *zajištění měsíční fakturace energií,*
- *obsluha datové schránky Společnosti,*
- *sjednávání smluv na pojištění majetku a odpovědnosti, nahlašování pojistných událostí, jednání s pojišťovnami,*
- *zpracování statistických výkazů, správa hmotného majetku, vedení archivu, spisová a skartační služba, pošta,*
- *další související služby podle požadavků Objednatele“.*

[49] Z popisu sjednaných služeb lze odvodit, že tyto měly spočívat v komplexním zajišťování správy činností společnosti Areal Blansko LDS a.s. Mezi tyto činnosti patrně mohly patřit i činnosti skutečně spjaté s údržbou a správou odběrných zařízení (viz např. bod *„zajištění potřebných revizí, oprav a údržby zařízení Společnosti“*). Ani z takto sjednaného rozsahu služeb však nelze zjistit, zda oněmi *„zařízeními společnosti“* byla toliko odběrná zařízení, nebo (také či výlučně) zařízení jiná. Z účastníkem řízení předložených faktur povahu konkrétních poskytovaných služeb v tom kterém fakturačním období zjistit nelze. Smlouvou ani předloženými fakturami tak bez dalšího nelze věrohodně prokázat, že by se poskytované služby skutečně vztahovaly právě k údržbě a správě odběrných zařízení a byly tak oprávněnými náklady ve smyslu výkladového stanoviska. Náklady společnosti Areal Blansko LDS a.s. spočívající v platbách za služby poskytované podle předmětné smlouvy proto správní orgán jako oprávněné ve smyslu výkladového stanoviska neshledal, a to ani z části.

- [50] Úřad se dále zabýval povahou odpisů plynovodů jako majetku společnosti Areal Blansko LDS a.s. z účetnictví a z oceňovacího rozdílu jakožto oprávněných nákladů společnosti Areal Blansko LDS a.s., jak je označil účastník řízení. Odpisy podle správního orgánu nemohou představovat oprávněné náklady spojené s údržbou a provozem toho kterého odběrného zařízení ve smyslu výkladového stanoviska. Odpisy vyjadřují míru opotřebování hmotného majetku z účetního či daňového hlediska. Nereflektují však skutečné náklady, které osoba užívající předmětný majetek v souvislosti s tímto užíváním musí vynakládat. Odpisované částky tedy nemusejí odpovídat částce skutečně vynaložených nákladů spojených s údržbou a provozem odběrných zařízení. Sdělení účastníka řízení o výši odpisů plynovodů proto bez dalšího co do existence nákladů vynakládaných v souvislosti s údržbou a provozem odběrných zařízení v průmyslovém areálu Pražská neprokazuje ničeho.
- [51] Výkladové stanovisko připouštělo, že zákazník má s provozem a údržbou odběrného zařízení určité náklady, které musí vynaložit, aby byla zajištěna plynulá dodávka i konečným odběratelům, kteří sami jako zákazníci nevystupují (nebo v některých případech ani vystupovat nemohou). Příslušná ust. § 28 odst. 1 písm. g) a ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona a rovněž text výkladového stanoviska však nelze vykládat zcela extenzivně. Je třeba zdůraznit, že cílem předmětných ust. i výkladového stanoviska bylo toliko upravit podmínky pro přeúčtování nákladů na nákup elektřiny (resp. správní orgán jej při posuzování nadepsaného případu využívá i k posouzení podmínek pro přeúčtování nákladů na nákup plynu) a případně uplatnit podíl na nákladech na údržbě a provozu odběrného zařízení. Cílem však rozhodně není, aby v rámci oprávněných nákladů souvisejících s údržbou a provozem odběrných zařízení zákazník uplatňoval zcela nesouvisející náklady, náklady související pouze vzdáleně, nebo dokonce tyto náklady toliko účelově vytvářel. Takový výklad se z příslušného ust. ani textu výkladového stanoviska nepodává, přičemž výjimky z obecného pravidla (tedy z povinnosti být držitelem licence) je třeba vykládat restriktivně (viz např. náleží Ústavního soudu z řízení vedeného pod sp. zn. I. ÚS 144/2000, ze dne 15. listopadu 2001, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. srpna 2020, č. j. 10 As 115/2020-44). Protože účastník řízení fakticitu tvrzených provozních nákladů společnosti Areal Blansko LDS a.s. nedoložil ani z části, Úřadu nezbylo, než předmětná tvrzení účastníka řízení týkající se vynakládání nákladů spojených s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení vyhodnotit jako nevěrohodná.
- [52] Příjem společnosti Areal Blansko LDS a.s. z provozních nákladů účtovaných nad rámec plateb za samotnou elektřinu/plyn je nesporný. Otázka, zda tomuto příjmu odpovídají faktické náklady společnosti Areal Blansko LDS a.s. spojené s provozem a údržbou odběrných zařízení je otázkou skutkovou, s níž se správní orgán podrobně vypořádal výše v tomto rozhodnutí. Příslušné skutkové zjištění správního orgánu, tedy že účtované provozní náklady představovaly zisk společnosti Areal Blansko LDS a.s., pak ve spojení s ostatními skutkovými zjištěními správní orgán posoudil tak, že se společnost Areal Blansko LDS a.s. dopustila vytykaného přestupku. Vyjádřeno jinými slovy, správní orgán v důsledku pasivity účastníka řízení co do předkládání důkazů na podporu jeho skutkových tvrzení co do oprávněnosti účtovaných provozních nákladů těmito tvrzením neuvěřil. Z toho pak vyvodil příslušné důsledky při právním posouzení věci. Správní orgán v přestupkovém řízení není povinen uvěřit všem tvrzením osob obviněných z přestupku, obzvláště za situace, kdy tato tvrzení nejsou nijak důkazně podložena. V této souvislosti správní orgán odkazuje na ustálené závěry judikatury Nejvyššího správního soudu. Ten se v obdobném duchu vyjádřil např. v rozsudku ze dne 28. února 2013, č. j. 5 As 64/2011-66. Tam popsal, že „i když je přestupkové řízení ovládáno mj. zásadou materiální pravdy a zásadou vyšetřovací, nezabývá to, vzhledem k dikci § 52 správního řádu, účastníka řízení povinností označit důkazy na podporu svých tvrzení. Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že povinnost vyplývající z § 52 správního řádu nelze vykládat v tom smyslu, že na účastníkovi řízení leží břemeno tvrzení a následně i důkazní břemeno ohledně zjišťovaných skutečností; je však povinen prokázat, co sám tvrdí, pokud má správní orgán právě z jeho tvrzení vycházet“. V rozsudku ze dne 23. února 2021, č. j. 7 As 293/2018-19, pak Nejvyšší správní soud dokonce vyjádřil, že „i když jsou správní orgány vázány § 50 odst. 3 správního řádu, a jsou tak povinny zjistit i bez návrhu veškeré rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být uložena povinnost, současně nesmí v řízení o jiném správním deliktu přehlížet důkazní břemeno pachatele, které pachatel jiného správního deliktu jako účastník řízení nese, pokud jde o prokázání jeho vlastních tvrzení (§ 52 správního řádu)“. Protože účastník řízení nepředložil jediný věrohodný

důkaz o tom, že by společností Areal Blansko LDS a.s. oprávněné náklady spojené s údržbou a provozem odběrných zařízení v průmyslovém areálu Pražská vznikly a souvisely s provozními náklady účtovanými konečným odběratelům, správní orgán zcela v souladu se správním řádem, zákonem o odpovědnosti za přestupky i zavedenou rozhodovací praxí účtované provozní náklady v plném rozsahu vyhodnotil jako zisk společnosti Areal Blansko LDS a.s.

- [53] Dochází-li k poskytování elektřiny/plynu dalším osobám spojenému s navýšením ceny elektřiny/plynu ze strany osoby, která není držitelem příslušné licence, jedná se o porušení ust. § 3 odst. 3 energetického zákona, pokud jsou zároveň naplněny všechny znaky podnikání podle ust. § 420 odst. 1 občanského zákoníku.
- [54] Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. března 2009, č. j. 9 Afs 63/2008 – 121, „[r]ozhodující je, zda se jednalo o činnost vyvíjenou opakovaně s cílem zisku dosáhnout (tedy dostatečně přesvědčivý podnikatelský záměr, k jehož uskutečnění činnost vyvíjená ze strany subjektu cíleně a trvale směřuje).“ Společnost Areal Blansko LDS a.s. jistě věděla, že svým jednáním může skutečně zisku dosáhnout. I s ohledem na výši částky požadované na úhradu provozních nákladů, která souhrnně za elektřinu i plyn tvoří téměř 25 % celkové ceny elektřiny a plynu účtované konečným odběratelům, lze v případě jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s. hovořit o dostatečně přesvědčivém podnikatelském záměru. Skutečnosti, že společnost Areal Blansko LDS a.s. tento podnikatelský záměr zamýšlela realizovat v rozhodném období soustavně, nasvědčuje konstantnost a zřejmá provázanost jejího postupu. K naplnění znaku soustavnosti není nutná trvalost postupu společnosti Areal Blansko LDS a.s., jde o to, aby postup nebyl ojedinělý či mimořádný. Faktury vystavované konečným odběratelům nasvědčují, že společnost Areal Blansko LDS a.s. postupovala zcela cíleně.
- [55] Zákonodárce v ust. § 3 odst. 1 energetického zákona specifikoval, že předmětem podnikání v energetických odvětvích je výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie. Správní orgán proto konstatuje, že činnost společnosti Areal Blansko LDS a.s. v průběhu let 2018 a 2019 spočívající v obchodu s elektřinou/plynem nebo její/jeho distribuci, považuje za podnikání v energetických odvětvích ve smyslu uvedeného ust., a to za obchod s elektřinou/plynem, event. distribuci elektřiny/plynu.
- [56] Energetický zákon sice blíže neuvádí, jaké konkrétní činnosti pod pojem „obchod s plynem“/ „obchod s elektřinou“ spadají, ale z logického a systematického výkladu energetického zákona plyne, že obecně za činnost obchodníka s elektřinou/plynem lze považovat nákup elektřiny/plynu od jiných účastníků trhu za účelem její/jeho další dodávky subjektům. Též z jazykového výkladu lze dovodit, že pojmem obchod se rozumí specifická ekonomická činnost, jejímž prostřednictvím se uskutečňuje prodej a koupě zboží a poskytnutí služeb za určitou protihodnotu. Absence licence na obchod s elektřinou/plynem nebo distribuci elektřiny/plynu neznamena, že by určitý subjekt provozující takovou činnost byl postaven mimo právní regulaci energetického zákona, ale že by se dopustil přestupku podle § 90 odst. 1 písm. a), příp. podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, tj. podnikání v energetických odvětvích bez příslušné licence.
- [57] Co se týče distribuce elektřiny/plynu, stěžejním předmětem této činnosti je doprava elektřiny/plynu distribuční soustavou a obnova a rozvoj této soustavy, tj. provozování vymezené technické infrastruktury a zajišťování dopravy elektřiny/plynu touto infrastrukturou. Provozovatel distribuční soustavy má především povinnost zajistit spolehlivé provozování této soustavy, poskytovat služby distribuční soustavy a řídit toky elektřiny/plynu v distribuční soustavě.
- [58] Z uvedeného plyne, že je-li zákazníkem poskytována a rozúčtována elektřina/plyn jiným osobám při současném naplnění znaků obchodu s elektřinou/plynem či distribuce elektřiny/plynu ve smyslu energetického zákona, zejména výkonu této činnosti podnikatelským způsobem, nelze již *de facto* o „zákazníkovi“ hovořit, neboť tím není naplněna definice zákazníka, ale právě provozovatele

distribuční soustavy nebo obchodníka. Tyto činnosti pak podléhají udělení licence správním orgánem, bez níž je nelze vykonávat, resp. pouze protiprávně a s rizikem uložení sankce.

- [59] Dodávky elektřiny/plynu ze strany společnosti Areal Blansko LDS a.s. v sobě zahrnovaly dodávku samotné komodity i její distribuci (dopravu rozvodným zařízením ke konečným odběratelům). V případě zákazníka poskytujícího elektřinu/plyn vlastním odběrným zařízením tyto dvě činnosti (obchod/distribuci) nelze odlišit, jsou na sobě úzce závislé. Obchodník stejně jako zákazník nabývá elektřinu/plyn do držení od účastníků trhu (obchodník typicky od výrobců, zákazník od obchodníka) a dále komoditu využívá skrze určité technické zařízení, v případě obchodníka zejména skrze distribuční soustavu. Obchodník s elektřinou/plynem však nepotřebuje ke své činnosti žádné energetické zařízení ve svém vlastnictví nebo užívání, předmětem jeho činnosti je prodej samotné komodity, přičemž na základě nákupu a prodeje elektřiny/plynu získává marži.
- [60] Oproti tomu distributor naopak zajišťuje dopravu elektřiny/plynu energetickým zařízením, jeho údržbu a rozvoj. Distribuce elektřiny/plynu je vykonávána ve veřejném zájmu a oprávněné náklady na tuto činnost (včetně odpisů a přiměřeného zisku) jsou hrazeny v regulovaných cenách (viz ust. § 19a energetického zákona). V případě provozovatele lokální distribuční soustavy tento přebírá regulované ceny stanovené Úřadem pro provozovatele regionálních distribučních soustav (tj. přímo připojených k přenosové soustavě), tedy jemu nadřazeného distributora, k jehož soustavě je připojen. Pakliže by však tyto ceny neumožňovaly pokrýt alespoň oprávněné náklady, je možné požádat o odlišné stanovení povolených výnosů a proměnných nákladů (§ 19a odst. 7 energetického zákona 2020).
- [61] Společnost Areal Blansko LDS a.s. tak mohla odstranit protiprávní stav, resp. napravit své protiprávní jednání právě dispozicí jednou či druhou, nebo dokonce oběma licencemi, přičemž jí nelze vytýkat absenci jedné z nich, pokud by jí postačovala licence druhá (při splnění dalších povinností, které se k držení té které licence vážou). Ostatně tak společnost Areal Blansko LDS a.s. ziskem licence k obchodu s elektřinou vzhledem k zajišťování dodávek této komodity a jejich účtování konečným odběratelům i učinila.
- [62] Energetický zákon stanovuje tři výjimky z pravidla, že fyzické či právnické osoby mohou podnikat v energetických odvětvích na území České republiky za podmínek stanovených energetickým zákonem na základě udělené licence. Úřad se proto musel zabývat otázkou, zda jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s. lze podřadit pod některou z výjimek stanovených v ust. § 3 odst. 4 energetického zákona, resp. zda společnost Areal Blansko LDS a.s. mohla podnikat v energetických odvětvích, aniž by musela být držitelem licence udělené Úřadem.
- [63] Úřad dospěl k závěru, že společnost Areal Blansko LDS a.s. nenaplnila ani jednu z výjimek stanovených v ust. § 3 odst. 4 energetického zákona, neboť v průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by činnost společnosti Areal Blansko LDS a.s. spočívala (i) v obchodu, výrobě, distribuci či uskladňování koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, biometanu, propanu, butanu a jejich směsí, (ii) ve výrobě tepelné energie určené pro jeden objekt jednoho zákazníka či (iii) ve využívání elektřiny při provozování dobíjecí stanice podle zákona o pohonných hmotách.
- [64] Správní orgán na základě výše uvedeného tedy zjistil a prokázal, že společnost Areal Blansko LDS a.s. v rozporu s ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona podnikala v energetických odvětvích (konkrétně v odvětví obchod s elektřinou/plynem nebo distribuce elektřiny/plynu) na území České republiky v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 bez licence na obchod s plynem nebo distribuci plynu a v období od 1. prosince 2018 do 20. května 2019 bez licence na obchod s elektřinou nebo na distribuci elektřiny, kdy její podnikání spočívalo v tom, že prodávala elektřinu/plyn jiným osobám (konečným odběratelům uvedeným v přílohách tohoto rozhodnutí) v odběrném místě průmyslového areálu [REDAKCE]. Přitom nesplňovala podmínky pro případ, kdy se licence neuděluje, resp. kdy není pro podnikání ze zákona povinná, a ani se nejednalo o případ analogického postupu podle ust. § 28 odst. 1 písm. g) a ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona, když společnost Areal Blansko LDS a.s. nakoupenou elektřinu/plyn pouze nerozúčtovala, ale dále prodávala za vyšší

cenu, přičemž nedoložila (resp. účastník řízení nedoložil) rozdíl částek, který měl představovat oprávněné náklady.

[65] Správní orgán zde pro úplnost uzavírá, že pokud se týká elektřiny/plynu dodávaných konečným odběratelům v průmyslovém areálu [REDACTED] v měsíci listopad 2018, tyto komodity z distribuční soustavy fakticky odebírala společnost Metra, a.s. a zajišťovala jejich dodávku konečným odběratelům v průmyslovém areálu [REDACTED]. Jejich rozúčtování mezi konečné odběratele v průmyslovém areálu [REDACTED] včetně přírážky provozních nákladů, provedla společnost Areal Blansko LDS a.s. V popsaném postupu společností Areal Metra, a.s. a Areal Blansko LDS a.s. týkajícím se poskytování elektřiny a plynu konečným odběratelům v průmyslovém areálu [REDACTED] v měsíci listopadu 2018 správní orgán neshledal naplnění skutkové podstaty přestupku neoprávněného podnikání v energetických odvětvích. Společnost Areal Metra, a.s. odebírala elektřinu a plyn z distribučních soustav a fakticky je poskytovala konečným odběratelům v průmyslovém areálu [REDACTED]. Společnost Areal Blansko LDS a.s., ač se na faktickém odběru elektřiny ani plynu z distribuční soustavy a jejich poskytování konečným odběratelům v měsíci listopadu 2018 nepodílela (z podstaty věci ani nemohla, neboť neexistovala), konečným odběratelům dodávky elektřiny a plynu fakturami vystavenými dne 13. prosince 2018, zahrnujícími vyúčtování provozních nákladů, toliko vyúčtovala. Popsaný postup společnosti Areal Blansko LDS a.s. podle správního orgánu nenaplnuje znaky přestupku neoprávněného podnikání v energetických odvětvích, neboť tento přestupek je imanentně spjat s poskytováním dodávek elektřiny/plynu a jejich účtováním. Oba tyto znaky společnost Areal Blansko LDS a.s. naplnit nemohla, když během odebírání elektřiny/plynu z distribuční soustavy a jejich poskytování konečným odběratelům neexistovala a toliko zpětně jim odběr elektřiny/plynu účtovala. Na jednání se společností Areal Metra, a.s. a Areal Blansko LDS a.s. nemohly podílet ani ve formě spolupachatelství. Společnost Areal Blansko LDS a.s. nemohla při poskytování elektřiny/plynu konečným odběratelům v průmyslovém areálu Pražská úmyslně jednat společně se společností Areal Metra, a.s., když v rozhodné době neexistovala.

[66] Oproti oznámení o zahájení nadepsaného řízení č. j. 15234-3/2022-ERU ze dne 19. září 2022 správní orgán rovněž shledal, že společnost Areal Blansko LDS a.s. se předmětného přestupku neoprávněného podnikání, v části týkající se elektroenergetiky, nemohla dopouštět dne 21. května 2019. Tohoto dne jí vzniklo oprávnění podle licence k obchodu s elektřinou č. 141935449. Proto správní orgán ve výrokové části tohoto rozhodnutí uvádí, že společnost Areal Blansko LDS a.s. provozní náklady v souvislosti s dodávkami elektřiny neoprávněně účtovala do 20. května 2019 (dne předcházejícího dni vzniku oprávnění podle předmětné licence).

[67] Pokud se týká prospěchu, který společnost Areal Blansko LDS a.s. neoprávněným účtováním provozních nákladů v souvislosti s fakturací elektřiny získala, správní orgán do sumy těchto příjmů uvedené v tomto rozhodnutí nezahrnul provozní náklady související s fakturací elektřiny v měsíci květnu 2019. V tomto měsíci společnost Areal Blansko LDS a.s. protiprávní stav získáním oprávnění podle předmětné licence k obchodu s elektřinou odstranila a správní orgán nezjistil, jaká část neoprávněně účtovaných provozních nákladů měsíce května 2019 se vztahuje k období přede dnem získání oprávnění podle udělené licence.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

[68] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním společnosti Areal Blansko LDS a.s. byla naplněna formální stránka trvajících přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, když společnost Areal Blansko LDS a.s. v rozporu s ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona podnikala v energetických odvětvích bez licence na obchod s elektřinou/plynem nebo licence na distribuci elektřiny/plynu.

[69] Správní orgán má dále za to, že jednání Areal Blansko LDS a.s. naplnilo znaky tzv. trvajících přestupku. Představovalo vyvolání a následné udržování protiprávního stavu. Ten spočíval v podnikání bez licence na obchod s elektřinou/plynem nebo na distribuci elektřiny/plynu na území České republiky v období od 1. prosince 2018 do 20. května 2019 u zajišťování dodávek elektřiny

a období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 u zajišťování dodávek plynu. K posouzení povahy přestupku společnosti Areal Blansko LDS a.s. jako přestupku trvajících správní orgán přiměřeně odkazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-13 ze dne 31. května 2007. Zde Nejvyšší správní soud popsal, že „*trvajícím trestným čin se posuzuje jako jediné jednání, které trvá tak dlouho, dokud je protiprávní stav udržován. Jeho podstatným znakem je, že se postižuje právě ono udržování protiprávního stavu. Tím se tento trestný čin odlišuje od poruchového deliktu, jímž se také způsobuje protiprávní stav, který může trvat delší dobu, ale nepostihuje se jeho udržování (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 8 Tdo 1161/2006, dostupné na www.nsoud.cz.). Provozování linkové osobní dopravy bez licence představuje svoji charakteristikou delikt obdobný trvajícím trestnému činu. Zahájením provozování dopravy je nastolen protiprávní stav, který trvá po celou dobu, kdy provozovatel nedisponuje licenci. Otázka, zda je provozována linka jediná, či zda je linek více, a doba, po kterou je protiprávní stav udržován (tj. po kterou je doprava provozována) může mít vliv na výši ukládané sankce, nemění však charakteristiku správního deliktu“.* Zde citované závěry Nejvyššího správního soudu týkající se povahy provozování linkové osobní dopravy bez vyžadované licence správní orgán analogicky aplikuje na povahu podnikání v energetických odvětvích bez vyžadované licence. Pokud společnost Areal Blansko LDS a.s. podnikala v energetických odvětvích bez udělené licence, vyvolala tím protiprávní stav, který pokračující podnikatelskou činností udržovala. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.

- [70] V daném případě, kdy společnost Areal Blansko LDS a.s. podnikala v energetických odvětvích bez udělené licence na území České republiky po dobu dvanácti měsíců, došlo k naplnění materiální stránky uvedeného přestupku, neboť byl narušen zájem společnosti na regulaci energetických odvětví (elektroenergetika a plynárenství) a na tom, aby energetická zařízení byla provozována odborně při dodržování bezpečnosti daného provozu, resp. i konstantnosti dodávek. Deliktním jednáním společnosti Areal Blansko LDS a.s. došlo k situaci, kdy tato naplnila zákonné podmínky pro povinnost získání licence na obchod s elektřinou/plynem nebo na distribuci elektřiny/plynu, nicméně společnost Areal Blansko LDS a.s. potřebnou licenci v období 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019, pokud se týká plynu, a v období od 1. prosince 2018 do 20. května 2019, pokud se týká elektřiny, nedisponovala.
- [71] Na společnost Areal Blansko LDS a.s. se tak nevztahovaly povinnosti, jež plynou ze zákona každému držiteli licence, tj. např. povinnosti uvedené v ust. § 11, nebo ust. § 30. odst. 2, resp. ust. § 61 odst. 2 energetického zákona. Stejně tak měl Úřad omezenější pravomoci, co se týče výkonu dozoru podle platných předpisů, a hrozilo tak zneužití libovůle společnosti Areal Blansko LDS a.s., což mohlo vést k poškození trhu s elektřinou/plynem. Koneční odběratelé byli v důsledku jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s. nuceni hradit vyšší ceny za odebranou elektřinu/plyn, než kdyby jim elektřinu/plyn společnost Areal Blansko LDS a.s. skutečně pouze rozúčtovala analogicky podle ust. § 28 odst. 1 písm. g), resp. ust. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona.
- [72] Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [73] Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s., kdy tato společenská škodlivost podle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona (společenská škodlivost jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s. je vyšší než nepatrná).

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [74] Ve vztahu k přestupku, kterého se fakticky dopustila společnost Areal Blansko LDS a.s., se správní orgán zabýval přechodem odpovědnosti na účastníka řízení.
- [75] Odpovědnost za přestupek společnosti Areal Blansko LDS a.s. na účastníka řízení jakožto jejího právního nástupce po uskutečnění výše popisované přeměny s rozhodným dnem 1. ledna 2020 podle ust. § 33 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přešla.
- [76] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení nebo společnost Areal Blansko LDS a.s. odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení nebo společnost Areal Blansko LDS a.s. za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil(a) veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [77] Z podstaty věci nemohly u účastníka řízení existovat liberační důvody vzhledem k odpovědnosti za skutek společnosti Areal Blansko LDS a.s. (liberační důvody se mohly vztahovat toliko k jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s.). Správní orgán neshledal ani existenci liberačních důvodů vzhledem k přestupkové odpovědnosti účastníka řízení ani společnosti Areal Blansko LDS a.s.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [78] Účastník řízení předně uplatnil námitku promlčení. Uvedl, že jeho odpovědnost ve vztahu ke skutku spočívajícímu v tom, že společnost Areal Blansko LDS a.s. v období od 1. listopadu 2018 do 21. května 2019 v postavení zákazníka podle § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona požadovala po konečných odběratelích elektřiny, kterým rozúčtovala odebranou elektřinu v odběrném místě na adrese [redacted] úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši [redacted] Kč, zanikla v důsledku promlčení dne 22. května 2022.
- [79] Provozní náklady spojené se zajišťováním dodávek plynu pro konečné odběratele průmyslového areálu Pražská pak byly podle účastníka řízení spravedlivě účtovány v souladu se smlouvami, které s těmito odběrateli uzavřel právní předchůdce společnosti Areal Blansko LDS a.s., kdy náklady na udržování odběrného zařízení nebylo možné přičítat k tíži právních předchůdců účastníka řízení. Uzavřené smlouvy jejich strany dodatkovaly. Následně společnost Areal Blansko LDS a.s. s konečnými odběrateli uzavřela smlouvy nové. V těch bylo ujednáno, že ke sjednané ceně za zemní plyn bude připočtena náhrada režijních nákladů vynakládaných v souvislosti se zajišťováním dodávky zemního plynu, a to ve výši 25 % z ceny za zemní plyn a daň z přidané hodnoty. I kdyby jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s. vykazovalo znaky přestupku, podle ust. § 26 zákona o odpovědnosti za přestupky by o přestupek jít nemohlo. Zde zavedený institut svolení poškozeného podle účastníka řízení dopadá na jednání jeho právního předchůdce. Účtování provozních nákladů totiž svolili odběratelé – poškození (subjekty, které hradily svůj podíl nákladů), a to dobrovolně, určitě, vážně a srozumitelně a předem, když smlouvy podepsali a hradili smluvně stanovené částky.
- [80] Závěrem účastník řízení uvedl, že smlouva, na jejímž základě se stal jediným akcionářem společnosti Areal Blansko LDS a.s., nabyla platnosti a účinnosti dne 10. prosince 2019. Následně došlo k fúzi sloučením, když se společnost Areal Blansko LDS a.s. sloučila s účastníkem řízení, jako jejím jediným akcionářem. Předem dnem 10. prosince 2019 účastník řízení nemohl právní poměry v průmyslovém areálu Pražská, které jsou předmětem šetření správního orgánu, nijak ovlivnit.
- [81] Účastník řízení navrhnul, aby správní orgán ve smyslu ust. § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky řízení v rozsahu skutku jím označeného za promlčený zastavil. Ve zbývající části má správní orgán řízení rovněž zastavit, a to ve smyslu ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky řízení za využití ust. § 26 téhož zákona.

[82] Uplatněnou námitku promlčení shledává správní orgán nedůvodnou. Podle ust. § 31 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky začíná promlčecí doba u trvajících přestupků běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. V případě trvajících přestupků vytykaného účastníkovi řízení protiprávní stav spočíval v neoprávněném účtování provozních nákladů v souvislosti se zajišťováním dodávek elektřiny a plynu do průmyslového areálu [REDACTED]. Podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona se předmětného přestupku dopustí (mj.) právnická osoba, která podniká v energetických odvětvích bez licence nebo bez oprávnění k podnikání uznaného Úřadem. Předmětné ust. tedy nerozlišuje zvláštní skutkové podstaty neoprávněného podnikání v jednotlivých energetických odvětvích. Pakliže tedy společnost Areal Blansko LDS a.s. během období 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 neoprávněně podnikala v energetických odvětvích, šlo o její jediný trvajících přestupek, nikoli o dva separátní přestupky (kdy by jeden spočíval v neoprávněném účtování provozních nákladů spojených s dodávkami elektřiny a druhý v neoprávněném účtování provozních nákladů spojených s dodávkami plynu), jak naznačuje účastník řízení. Protiprávní stav trval od počátku realizace dodávek a účtování provozních nákladů, tedy od 1. prosince 2018, kdy společnost Areal Blansko LDS a.s. začala konečným odběratelům v průmyslovém areálu [REDACTED] neoprávněně dodávat a účtovat elektřinu a plyn. Ukončen byl ke dni 30. listopadu 2019, kdy byly neoprávněně poskytované a účtované dodávky plynu ukončeny. S ohledem na výše uvedené bylo pro posouzení doby trvání protiprávního stavu lhostejné, že ještě před jeho ukončením společnost Areal Blansko LDS a.s. získala licenci na obchod s elektřinou a následně licenci na distribuci elektřiny a tuto komoditu tedy již nedodávala neoprávněným způsobem. Počátek běhu promlčecí doby je v souladu se zde citovanou právní úpravou nutno spojit s úplným ukončením protiprávního stavu, nikoliv jej určovat zvlášť vzhledem k účtování elektřiny a zvlášť vzhledem k účtování plynu. Ostatně lze opětovně citovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-13 ze dne 31. května 2007. Zde Nejvyšší správní soud ve vztahu k neoprávněnému provozování linkové autobusové dopravy uvedl, že otázka počtu provozovaných linek nemění charakteristiku správního deliktu (přestupku), avšak může mít vliv na výši ukládané sankce. Stejně tak, jako souběžné neoprávněné provozování několika autobusových linek neznamena páchání několika přestupků neoprávněného podnikání, neoprávněné podnikání v plynárenství a souběžně elektroenergetice neznamena páchání dvou přestupků podle energetického zákona. Za ukončení protiprávního stavu tedy správní orgán považuje 30. listopadu 2019 jako poslední den měsíce, v němž společnost Areal Blansko LDS a.s. konečným odběratelům v průmyslovém areálu [REDACTED] neoprávněně dodávala plyn, který následně vyúčtovala. Promlčecí doba přestupku společnosti Areal Blansko LDS a.s., za nějž nese odpovědnost účastník řízení (v celém rozsahu přestupku, nikoli pouze co do neoprávněného podnikání v plynárenství), proto podle ust. § 31 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky započala běžet až dne následujícího, tedy dne 1. prosince 2019. Jak správně podotknul účastník řízení, tato trvala podle ust. § 30 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky tři roky, neboť za předmětný přestupek lze podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona uložit pokutu do výše až 15 000 000 Kč. Zahájením nadepsaného správního řízení byla promlčecí doba podle ust. § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky přerušena. Námitka promlčení uplatněná účastníkem řízení je tak nedůvodná.

[83] Správní orgán rovněž neshledává důvodným poukaz účastníka řízení na okolnosti, za kterých tento nabytí akcie společnosti Areal Blansko LDS a.s., resp. za kterých na něj jmění této společnosti přešlo a události těmto skutečnostem předcházející. Byť lze lidsky pochopit „svízelnost“ situace, kdy nastupující právnická osoba po realizaci přeměny nese odpovědnost za skutky své právní předchůdkyně, právě toto je podstatou přechodu přestupkové odpovědnosti právnické osoby na jejího právního nástupce podle ust. § 33 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Obdobně konec konců popisuje i důvodová zpráva k zákonu o odpovědnosti za přestupky, v části věnující se ust. § 33 zákona o odpovědnosti za přestupky. V té se podává, že právním nástupnictvím se rozumí „*přeměny právnických osob nebo obdobné změny, kdy dochází k dispozici se subjektem, tzn. s právnickou osobou. (...) Otázku přeměn právnických osob upravuje jednak obecně občanský zákoník (§ 174n), jednak speciálně pro obchodní společnosti a družstva zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů. Shodně oba zákony pod pojmem přeměna rozumí fúzi, rozdělení a změnu právní formy, avšak zákon o přeměnách tento výčet rozšiřuje o převod jmění na společníka a přeshraniční přemístění sídla. Všechny případy přeměn, vyjma změny právní formy*

právnícké osoby a přemístění sídla právnické osoby do zahraničí, což jsou přeměny právnické osoby bez právního nástupnictví, jsou zpravidla změnami právnické osoby, které s sebou nesou přechod odpovědnosti za přešůpek na jednoho či více právních nástupců“. Námitka účastníka řízení je proto nedůvodná, neboť odpovědnost za přešůpek společnosti Areal Blansko LDS a.s. na něj přešla zcela v souladu se zákonem o odpovědnosti za přešůpky. Stav, kdy by přešůpková odpovědnost právnické osoby zanikala toliko realizací obchodní přeměny spojené se zánikem této osoby by byl nejen v rozporu s citovanou právní úpravou, ale z pohledu správního orgánu i společensky nežádoucí (přeměny obchodních společností by představovaly snadnou cestu účelového zbavování se přešůpkové odpovědnosti).

- [84] Účelovou a směřující k obcházení zákona je argumentace účastníka řízení spočívající v tom, že pakliže bylo účtování provozních nákladů v souladu se smlouvami uzavřenými s konečnými odběrateli, nemohlo jít ze strany společnosti Areal Blansko LDS a.s. o přešůpek s poukazem na svolení poškozeného podle ust. § 26 zákona o odpovědnosti za přešůpky. Správní orgán zdůrazňuje, že v posuzovaném případě nejsou koneční odběratelé poškozenými ve smyslu ust. § 26 zákona o odpovědnosti za přešůpky. Podstatou přešůpku vytykánoho účastníku řízení je narušení vztahů mezi státem a trhem s energetickými odvětvími, resp. zde působícími podnikateli. K tomuto narušení nepochybně došlo, když společnost Areal Blansko LDS a.s. na tomto trhu neoprávněně podnikala. Koneční odběratelé byli bezpochyby praktikami společnosti Areal Blansko LDS a.s. do jisté míry dotčeni. Pro aplikaci svolení poškozeného jakožto okolnosti vylučující protiprávnost jednání vykazujícího znaky přešůpku je však nutné, aby tímto jednáním byly dotčeny právě chráněné zájmy osoby udělující svolení, o nichž tato osoba může oprávněně rozhodovat (viz ust. § 26 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přešůpky). V případě vytykánoho neoprávněnoho podnikání však nelze uvažovat o tom, že by koneční odběratelé byli oprávněni rozhodovat o vztazích mezi státem a trhem s energetickými odvětvími, resp. zde působícími podnikateli (které byly vytykánohým přešůpkem dotčeny a které jsou energetickým zákonem chráněny). Opačný výklad naznačovaný účastníkem řízení by vedl k absurdním důsledkům, kdy by neoprávněně podnikání nebylo možno sankcionovat takřka nikdy, neboť standardem u podnikatelské činnosti je oboustranně smluvně vyjádřený souhlas stran u každého právního jednání (ať už jde o styk podnikatele s jiným podnikatelem, se spotřebitelem nebo s jiným subjektem). Všechny případy neoprávněnoho podnikání realizovaného kontraktací by pak optikou námitky účastníka řízení byly nepostižitelné v důsledku souhlasu kontraktačních stran.
- [85] K této problematice lze rovněž dodat, že pro posouzení, zda zákazník spravedlivě a v souladu s výkladovým stanoviskem toliko přeúčtovává, resp. rozúčtovává náklady na odebranou elektřinu nebo plyn včetně podílu na nákladech na provoz a údržbu odběrného zařízení, nebo již naplňuje znaky licencované činnosti, není rozhodující, zda je tento podíl na nákladech vyúčtován v rámci smlouvy o poskytování elektřiny či plynu, smlouvy o službách či nájmu, jejichž může být součástí, nebo na základě samostatné smlouvy. Naopak je nutné materiálně vyhodnotit, zda daný subjekt svým postupem nenavyšuje cenu elektřiny či plynu nad rámec nákladů na pořízení té které komodity a nezbytného podílu na nákladech na provoz a údržbu odběrného zařízení. To by bylo jednak v rozporu s účelem tohoto legislativně zakotveného postupu, jednak by už šlo o podnikání v energetických odvětvích. Je přitom zcela absurdní tvrdit, že jsou-li takové náklady vyúčtovány na základě samostatné smlouvy uzavřené podle občanského zákoníku, pak jsou zcela mimo věcnou příslušnost Úřadu, nebo že jednotliví koneční odběratelé podpisem takové smlouvy zbavili pachatele přešůpku jeho odpovědnosti. Naznačený výklad účastníka řízení by vedl k tomu, že pokud jsou „oprávněně“ provozní náklady vyúčtovány na základě samostatné smlouvy (z podstaty věci vždy uzavřené s více či méně svobodným a informovaným souhlasem konečného odběratele), zřejmě tak lze do těchto nákladů zahrnout cokoli a v jakékoli výši. Úřad si je pochopitelně vědom existence zásady smluvní volnosti, současně však musí akcentovat, že pokud takové jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s. ve svém souhrnu naplňuje znaky podnikání v energetických odvětvích, pak i přes zásadu smluvní volnosti jde o činnost, která podléhá zákonné regulaci a kterou nelze vykonávat jinak než na základě licence udělované Úřadem, s níž jsou spojeny další práva a povinnosti upravené energetickým zákonem, tj. vztahují se na ni konkrétní zákonná pravidla. Námitku účastníka řízení proto Úřad shledává nedůvodnou.

[86] Vzhledem k výše uvedenému lze tuto část uzavřít tak, že Úřad ani po vyhodnocení námitek a návrhů účastníka řízení důvody pro zastavení přestupkového řízení neshledal.

V. Uložení správního trestu

[87] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

[88] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti a ani z povahy provedení skutku vytýkaného účastníku řízení nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází k úvaze co do druhu správního trestu ukládaného účastníku řízení pouze napomenutí či pokuta.

[89] Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku příslušný, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Tento závěr platí i pro zde posuzovaný případ při zohlednění jeho výše popsaných skutkových a právních okolností.

[90] S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly u účastníka řízení naplněny podmínky, které by umožňovaly upuštění od uložení správního trestu. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit účastníkovi řízení tímto rozhodnutím správní trest ve formě pokuty.

[91] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

[92] Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

[93] Správní orgán tímto rozhodnutím sankcionuje účastníka řízení za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, kterého se dopustila společnost Areal Blansko LDS a.s.

[94] Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

[95] V ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona je uvedeno, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě licence udělené Úřadem. Správní orgán ke skutečnosti, že společnost Areal Blansko LDS a.s. podnikala bez příslušného oprávnění, při stanovení výše pokuty nepřihlížel jako k přitěžující okolnosti, a to především z důvodu zachování zásady zákazu dvojího přičítání. A to ačkoli podnikání v energetických odvětvích bez příslušné licence nebo jiného oprávnění považuje správní orgán s odkazem na ust. § 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky za velmi závažné protiprávní jednání.

[96] Správní orgán dále posuzoval význam a rozsah následku ve smyslu ust. § 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, kdy to, že společnost Areal Blansko LDS a.s. nezákonným způsobem podnikala ve dvou energetických odvětvích, kdy poskytovala elektřinu 16 konečným odběratelům (v měsíci lednu 2019 šlo i o společnost [redacted]) a plyn 14 konečným odběratelům (účastník řízení v podání ze dne 31. října 2022, evidovaném pod č. j. 15234-6/2022-ERU, jmenuje odběratele, kterým společnost Areal Blansko LDS

a.s. dodávala plyn, kdy mimo odběratele jmenované v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí uvádí také [REDACTED] a společnost [REDACTED]. Správní orgán však realizaci a účtování dodávek plynu těmto osobám ze spisu nadepsaného řízení nezjistil, proto je ve výčtu neuvádí), považuje za skutečnost zvyšující závažnost přestupku, a to s ohledem na počet odběrných míst, který správní orgán vyhodnotil jako vysoký, a dvě dotčená energetická odvětví. Možným koncernovým (nebo obdobným) propojením mezi společnostmi Areal Blansko LDS a.s. a konečnými odběrateli elektřiny/plynu v průmyslovém areálu [REDACTED] se správní orgán nezabýval. Podstatou vytýkaného přestupku je narušení vztahů mezi státem a trhem s energetickými odvětvími, resp. zde působícími podnikateli. K tomuto narušení nepochybně došlo, když společnost Areal Blansko LDS a.s. na tomto trhu neoprávněně podnikala. Počet konečných odběratelů proto z podstaty věci ovlivnil rozsah následků přestupku společnosti Areal Blansko LDS a.s., bez ohledu na jejich jiné vzájemné vztahy (právě proto, že se jednalo o platby spojené s dodávkami elektřiny/plynu, nikoli neidentifikovatelné peněžní toky v rámci struktury propojení). Jinými slovy, správní orgán se při posuzování k následku vytýkaného přestupku nezabýval vztahem mezi společnostmi Areal Blansko LDS a.s. a konkrétními odběrateli, ale „mírou zasažení“ poměrů na trhu i vztahu mezi státem a podnikateli v dotčeném regulovaném odvětví. Tento rozsah je dán právě počtem elektřinu/plyn odebírajících subjektů.

- [97] Správní orgán se zabýval také zjištěnou dobou trvání protiprávního jednání, ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky. Doba, po kterou společnost Areal Blansko LDS a.s. prokazatelně podnikala v energetických odvětvích obchod s elektřinou/plynem nebo distribuce elektřiny/plynu bez licence (tj. 12 měsíců u plynárenství a necelých 6 měsíců u elektroenergetiky), je natolik dlouhá, že k ní správní orgán přihlížel jako ke skutečnosti zvyšující závažnost přestupku.
- [98] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníkem řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ust. a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností.
- [99] Správnímu orgánu je z jeho úřední činnosti známo, že příkazem č. j. 10022-7/2018-ERU ze dne 10. května 2019, který nabyl právní moci dne 21. května 2019 (dále též jen „příkaz č. j. 10022-7/2018-ERU“) byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 12 000 Kč. Přestupek, za nějž byl účastník řízení příkazem č. j. 10022-7/2018-ERU sankcionován, spočíval v tom, že účastník řízení v řádném termínu nezpracoval a nepředal Úřadu zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení své distribuční soustavy za rok 2017. Příkaz č. j. 10022-7/2018-ERU tak nabyl právní moci po započetí přestupkového jednání projednávaného v nadepsaném řízení, za nějž nese odpovědnost účastník řízení. Zároveň je nutno přihlídnout k tomu, že trvající přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona (výrok I. tohoto rozhodnutí) společnost Areal Blansko LDS a.s. začala páchat dne 1. prosince 2018, tedy ještě před právní mocí příkazu č. j. 10022-7/2018-ERU. Jelikož se za den spáchání trvajícího přestupku považuje den, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu, neměla by se na trestání přestupku neoprávněného podnikání projednávaného v nadepsaném řízení vztahovat absorpční zásada a uvedené předchozí potrestání příkazem č. j. 10022-7/2018-ERU by mělo být považováno za přitěžující okolnost (recidivu), kdy formálně vzato byl přestupek neoprávněného podnikání spáchán až poté, co příkaz č. j. 10022-7/2018-ERU nabyl právní moci.
- [100] Naznačený přístup však správní orgán, zejména při zohlednění neexistující faktické spojitosti obou přestupků i skutečnosti, že přestupku vytýkaného účastníkovi řízení se fakticky dopustila společnost Areal Blansko LDS a.s., považuje za přepjatý formalismus, jehož důsledkem by bylo toliko sofistikované zdůvodňování zjevné nespravedlnosti. Při určení výměry sankce ukládané účastníkovi řízení tak správní orgán naopak analogicky aplikoval zásadu absorpční. Závažnějším přestupkem účastníka řízení je nepochybně jeho neoprávněné podnikání, oproti přestupku sankcionovanému příkazem č. j. 10022-7/2018-ERU. Trest za neoprávněné podnikání by v případně vedeném společném řízení absorboval trest za přestupek účastníka řízení podle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona. Správní orgán se proto při výměře sankce ukládané účastníkovi řízení rozhodnul tuto přiměřeně ponížít v rozsahu odpovídajícím pokutě uložené účastníkovi řízení příkazem č. j. 10022-7/2018-ERU. Správní orgán při popsaném náhledu na recidivu účastníka řízení postupoval zcela

v souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. srpna 2004, č. j. 2 As 35/2004-53. Zde Nejvyšší správní soud popsal, že „úspěch správního orgánu o tom, zda a v jaké míře má být dříve spáchaný přestupek či přestupky promítnuty coby přitěžující okolnost do výše a tíživosti sankce ukládané za přestupek nyní postihovaný, tak není omezen na pouhou shodnost těchto přestupků, ale je dán úvahou správního orgánu o intenzitě jejich vzájemné souvislosti a o tom, nakolik se předchozí spáchaný přestupek promítl do „osobnosti pachatele“ ve smyslu § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. Z toho samozřejmě nelze na druhé straně vyvodit, že by správní orgán mohl chápat jako přitěžující okolnost jakýkoli jiný přestupek či dokonce jakékoli jiné jednání pachatele, bez ohledu na vztah tohoto jednání k přestupku nyní postihovanému, jakkoli by pouhý jazykový výklad této části § 12 odst. 1 zákona o přestupcích otvíral k takovému závěru cestu; takový přístup by mohl být až libovůlí správního orgánu, k níž se Nejvyšší správní soud dostatečně vyjádřil již ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Asz 8/2004 (nepublikováno), kde k omezení volnosti úvah správního orgánu v mezích správního uvážení uvedl: „Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“.

- [101] Správní orgán naopak nepřihlédl k tomu, že vytykaného jednání se dopustila fakticky společnost Areal Blansko LDS a.s. a na účastníka řízení přestupková odpovědnost přešla. Tento jev je podstatou legislativně zavedeného přechodu přestupkové odpovědnosti a nijak nesnižuje závažnost jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s., ačkoliv za něj nese odpovědnost účastník řízení. Správní orgán naopak přihlédl k tomu, že na účastníka řízení přešlo veškeré jmění společnosti Areal Blansko LDS a.s. Správní orgán tuto skutečnost nehodnotil k tíži ani ku prospěchu účastníka řízení. Přispěla však k tomu, že správní orgán o majetkovém prospěchu získaném společností Areal Blansko LDS a.s. v důsledku jejího přestupkového jednání neuvažoval jinak, než jako o majetkovém prospěchu získaném účastníkem řízení.
- [102] Jako polehčující okolnost správní orgán nehodnotil ani to, že společnost Areal Blansko LDS a.s. od svého protiprávního jednání z části dobrovolně upustila, když získala licenci na obchod s elektřinou a licenci na distribuci elektřiny ani to, že účastník řízení v protiprávním jednání nepokračoval. Upuštění, resp. nepokračování v protiprávním jednání bere správní orgán jako nutný standard, kdy případné udržování protiprávního stavu by naopak bral jako okolnost přitěžující. O polehčující okolnosti by Úřad mohl uvažovat např. v případě, kdy by se společnost Areal Blansko LDS a.s. nebo účastník řízení alespoň pokusili odstranit následky svého přestupku např. tím, že by účtované provozní náklady věrohodně vyúčtovali oproti vlastním skutečným nákladům spojeným s údržbou a provozem odběrných zařízení a případné přeplatky konečným odběratelům vrátili.
- [103] Správní orgán při úvaze o výměře pokuty ukládané účastníkovi řízení dobu, která uplynula od spáchání předmětného přestupku, délku vedeného správního řízení a jemu předcházejících šetření nezohlednil. Správní orgán si je vědom doby, po kterou šetření vedená pod sp. zn. 02227/2022-ERU a pod sp. zn. 04096/2020-ERU před zahájením nadepsaného řízení trvala. Na druhou stranu, v rámci šetření Úřad účastníka řízení nikterak nepřiměřeně nezatěžoval. Stejně tak nebyl účastník řízení nepřiměřeně zatěžován samotným přestupkovým řízením, což dokládá shrnutí průběhu přestupkového řízení v části II. tohoto rozhodnutí. Nadstandardní dobu trvání správního řízení správní orgán přisuzuje složitosti celé věci včetně probíhajících šetření i tomu, že opakovaně vyhověl účastníkovi řízení co do poskytnutí prostoru k vyjádření a předložení vyžadovaných podkladů. Nadstandardní doba trvání však nesnižuje závažnost přestupku účastníka řízení ani vzhledem k němu není polehčující okolností. V této souvislosti správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. května 2019, č. j. 9 As 56/2019-28. Zde Nejvyšší správní soud jako nedůvodnou shledal námitku brojící proti tomu, že správní orgán do výše pokuty nepromítnul nepřiměřenou dobu, která uplynula od spáchání stíhaného přestupku a od zahájení přestupkového řízení, na což nereflektoval ani správní soud. Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že „krajský soud se s touto námitkou vypořádal v bodě 28. rozsudku tak, že zákon tuto formu zmírnění sankce nepředpokládá; navzdory tomu krajský soud provedl hodnocení přiměřenosti délky řízení a konstatoval, že s ohledem na procesní jednání žalobkyně, které bylo svou povahou obstrukční, jakož i na procesní jednání původně podezřelého z přestupku P. S., který byl členem představenstva žalobkyně, byla celková délka řízení, která

nedosáhla jednoho roku, přiměřená. Nejvyšší správní soud se s hodnocením krajského soudu ztotožňuje a dále doplňuje, že přestupkové řízení je skutečně z pohledu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) řízením o trestním obvinění, nicméně z judikatury ESLP neplyne výslovný požadavek, aby smluvní státy v trestních řízeních „kompenzovaly“ nepřiměřenou délku řízení zmírněním trestu nebo dokonce zastavením řízení. „Ačkoliv tato možnost v některých státech existuje (Švýcarsko, Nizozemsko, Belgie, Lucembursko, Německo nebo Norsko), Soud z článku 6 Úmluvy nikdy nevyvodil právo jednotlivce na zmírnění trestu nebo zastavení řízení. Z judikatury ESLP, ani jeho předchůdce Komise, tudíž pro státy nikterak nevyplývá povinnost tuto alternativu zvolit. Stát může zvolit tento způsob kompenzace dobrovolně, zásadně se tím však nezbaví případné odpovědnosti za porušení článku 6 Úmluvy.“ (srov. Pospíšil, I., Popovičová, L. Excesivní délka trestního řízení jako důvod pro jeho zastavení: prezidentská fikce a soudní realita. Státní zastupitelství, roč. 2013, č. 2, str. 10 – 17, a tam citovanou judikaturu). S ohledem na to, že tato forma „kompenzace“ neplyne přímo z práva na přiměřenou délku řízení, Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že tato forma „kompenzace“ porušení práva na přiměřenou délku řízení by musela být založena přímo na rozhodnutí zákonodárce, což učinil výslovně toliko pro ukládání trestů v trestním řízení“. Obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. května 2021, č. j. 1 As 286/2020-38, uvedl, že „délka správního řízení tak může být správním orgánem zohledněna, nejde však o úvahu, která by byla povinná, pokud správní orgán neshledá délku řízení významnou z hlediska individualizace trestu“. Jakkoli nelze postupy účastníka řízení v přestupkovém řízení ani během šetření jemu předcházejících (a to ani postupy společnosti Areal Blansko LDS a.s.) označit za obstrukční, správní orgán ve shodě s obecnými závěry citovaných rozsudků tyto okolnosti při výměře ukládané sankce nezohlednil.

- [104] Jako polehčující okolnost naopak správní orgán shledal, že účastník řízení a společnost Areal Blansko LDS a.s. s ním řádně spolupracovali v průběhu přestupkového řízení i jemu předcházejících šetření. V tomto kontextu správní orgán účastníkovi řízení neklade k tíži, že mu tento nepředložil doklady o vynaložení nákladů spojených s údržbou a provozem odběrných zařízení v průmyslovém areálu Pražská, které by prokazovaly oprávněnost účtovaných provozních nákladů. Tato skutečnost se do značné míry projevila při posouzení viny účastníka řízení, proto ji správní orgán dále k tíži účastníka řízení nezohlednil.
- [105] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [106] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt (přestupek) je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [107] Správní orgán se tedy zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [108] Účastník řízení Úřadu v rámci správního řízení doložil podklady týkající se jeho aktuálních majetkových poměrů ve svém vyjádření ze dne 14. listopadu 2022 (evidované pod č. j. 15234-8/2022-ERU), a to své výroční zprávy za roky 2019, 2020 a 2021. Podle těchto výročních zpráv vykazoval účastník řízení výsledky hospodaření uvedené v této tabulce:

Rok	Výsledek hospodaření
2019	-20 020 000 Kč
2020	-236 000 Kč
2021	8 813 000 Kč

- [109] Podle uvedené tabulky vykazoval účastník řízení v posledním roce hospodářský zisk, který však převažuje hospodářská ztráta za dva roky předcházející.
- [110] Podle judikatury musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [111] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [112] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.
- [113] Podle ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit poseckání úhrady daně (pokuty), popřípadě rozložení její úhrady na splátky.
- [114] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku V. tohoto rozhodnutí, tj. spíše u spodní hranice zákonné sazby (méně než 15 %). Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující.
- [115] Správní orgán jako jedno z vodítek pro stanovení výše pokuty použil i výše zjištěný majetkový prospěch, kterého účastník řízení svým jednáním dosáhl (tj. částku celkem 1 891 128,01 Kč odpovídající jeho příjmům za neoprávněné účtování provozních nákladů, 1 216 638,82 Kč, pokud se týká provozních nákladů účtovaných v souvislosti s dodávkami elektřiny v období od 1 prosince 2018 do 30. dubna 2019 a 674 489,11 Kč, pokud se týká provozních nákladů účtovaných v souvislosti s dodávkami plynu v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019). Současně platí, že není nutné pokutu ukládat toliko podle tohoto prospěchu. Především chráněným zájmem v případě předmětného přestupku není jen zabránění neoprávněného majetkového prospěchu, ale primárně řešení stavu, kdy

určitá činnost má být prováděna na základě licence, k níž se vážou zákonem stanovená práva a povinnosti, ale takto vykonávána není. Část uložené pokuty tedy tvoří tento prospěch, který účastník řízení neoprávněně získal od konečných odběratelů při účtování dodávaného plynu.

- [116] Jak je obšírně popsáno výše, správní orgán vyčítá účastníkovi řízení absenci licence pro obchod s elektřinou/plynem nebo pro distribuci elektřiny/plynu. Do vyměřené pokuty proto správní orgán zahrnul částku 50 000 Kč (dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění účinném do 10. prosince 2020, činil správní poplatek týkající se licence k obchodu s elektřinou/plynem 100 000 Kč, v případě licence na distribuci elektřiny/plynu šlo o 1 000 Kč), čímž správní orgán reflektuje represivní funkci pokuty. Správní orgán toto navýšení provedl toliko jednou, v důsledku absence licence na distribuci či obchod s plynem. Jelikož společnost Areal Blansko LDS a.s. získala licenci na obchod s elektřinou a licenci na distribuci elektřiny, navýšování pokuty stejným způsobem i ve vztahu k elektřině správní orgán vyhodnotil jako neúčelné. Pokuta byla zaokrouhlena dolů na celé tisíce Kč.
- [117] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech

VI. Náklady řízení

- [118] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

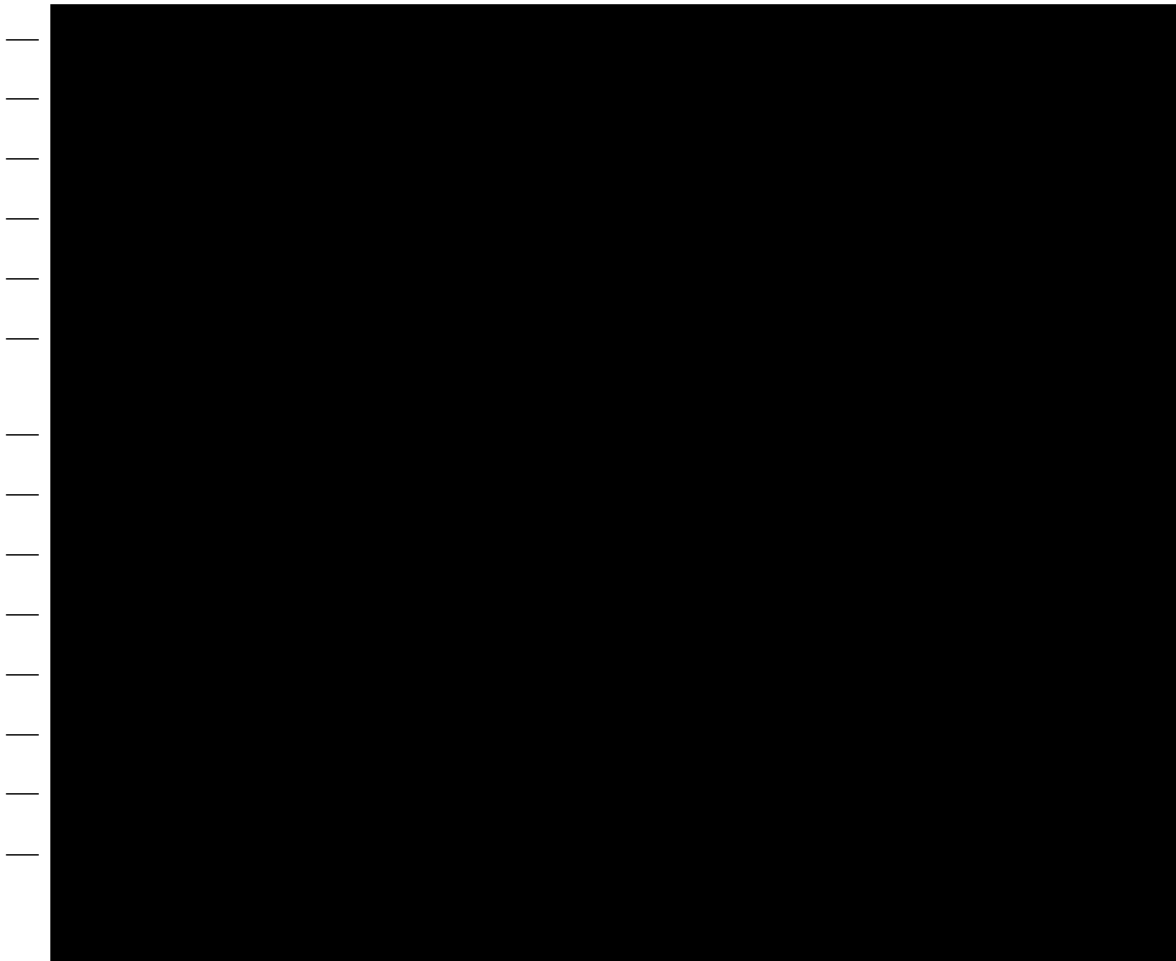
Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Jakub Krejčí, v.r.
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží: Společnost innogy Energo, s.r.o.

Příloha č. 1 k rozhodnutí č. j. 15234-9/2022-ERU ze dne 25. ledna 2023

Příloha č. 2 k rozhodnutí č. j. 15234-9/2022-ERU ze dne 25. ledna 2023

